

Česká zemědělská univerzita v Praze

Fakulta provozně

Katedra humanitních věd

Romská hnutí v rozvoji společnosti

Teze diplomové práce

Bc. Aneta Koželuhová

© 2015 ČZU v Praze

Souhrn

Diplomová práce je zaměřena na téma, které je v současné době v médiích i tisku často diskutované. Pojednává o problematice romské minority v České republice s návazností na organizace, jež se k této minoritě vztahují.

Teoretická část se zabývá specifickými rysy romské minority, stylu jejího života a jejího postavení ve společnosti. Je v ní vyobrazen původ a historie romského obyvatelstva, jejich rodný jazyk, rodinný model, tradice a kultura. Současně se snaží vymezit současné ekonomické a sociální problémy této populace, jako je vzdělávání, nezaměstnanost, bydlení a sociální podpora. Specifikován je i termín sociokulturní handicap a jeho dopady na romskou menšinu.

V práci jsou vybrány romské a proromské organizace působící v Plzeňském kraji, konkrétně v Plzni. Je uvedeno jejich rozdělení, cíle, poslání, organizační struktura a mé vlastní hodnocení.

Praktická část je zaměřena na jednu konkrétní romskou organizaci působící v Plzni. Je popsána její historie, činnost, poslání, financování a fungování. Konkrétně se zde zabývám analýzou dotací této organizace za období od jejího vzniku do roku 2014 a jejich meziročním porovnáním. V rámci svého výzkumu jsou poté učiněny závěry a předloženy vlastní návrhy k zjištěným poznatkům.

Klíčová slova:

Romové, majorita, menšina, diskriminace, integrace, sociokulturní handicap, romské a proromské spolky, sdružení a organizace

Úvod

Tématem diplomové práce jsou Romská hnutí v rozvoji společnosti.

V současné době lze říci, že romská menšina je jedna z nejsledovanějších v České republice. Je velmi často diskutovaným tématem v tisku, médiích, mezi odborníky, ale i napříč společností. Problematika romského obyvatelstva je majoritní společností vnímána velmi citlivě a v poslední době se stala přímo aktuální. Mnozí z nás si často neuvědomují, že se jedná o občany naší republiky a považují Romy za cizince, i když na našem území žijí již dlouhou dobu.

Cíl práce a metodika

Cílem diplomové práce, v teoretické části, je nahlédnout do kulturní, sociální a ekonomické situace romské populace. Uvést základní informace o minulosti Romů - jejich původu a historii. Popsat jejich zvyklosti, kulturu a tradice. Vytyčit ekonomické a sociální problémy této menšiny. Zejména se zaměřit na oblast vzdělávání, nezaměstnanosti, bydlení a sociální podpory. Vymezit a přiblížit problém sociokulturního handicapu. Zjistit důvody, které vedou k problémům ve výše uvedených oblastech. Nastínit možná řešení - jsou-li.

Cílem výzkumné části diplomové práce je zjistit, jak funguje vybraná romská organizace, jaké možnosti využívá při financování své činnosti, jaké problémy brzdí její činnost a poslání. Dále zpracovat grafické znázornění hospodaření organizace za období od jejího vzniku v roce 2010 do roku 2014 a porovnat jednotlivé meziroční výsledky hospodaření. Na základě zjištěných poznatků a šetření zformulovat vlastní návrh řešení

Teoretická část je řešena studiem odborné literatury.

Druhá, výzkumná, část je zaměřena na rozbor konkrétní vybrané romské organizace. Na její historii, činnost, poslání, financování a fungování. Je vytvořena vlastní analýza dotací týkající se této organizace za období od vzniku společnosti do roku 2014. Samozřejmostí jsou vlastní vytvořené grafy, které znázorňují výše dotací organizace od

jednotlivých subjektů. V závěru jsou uvedeny meziroční změny a komentáře k těmto změnám. Zároveň je zmíněna problematika přidělování dotací jednotlivým organizacím. Na základě poznatků a šetření je podán vlastní návrh na řešení.

Tato část je řešena použitím metody analýzy dokumentů, sekundární analýzy dat, získaných přímo od vedení organizace Blízký souseď a metodou dotazování.

Výsledky a závěry výzkumného šetření

Cílem diplomové práce bylo, v teoretické části, pomocí jednotlivých kapitol, nahlédnout na kulturní, sociální a ekonomickou situaci romské menšiny.

Byly uvedeny základní informace o minulosti Romů – jejich původ a historie. Nahlédli jsme na jejich zvyklosti, kulturu a tradice, abychom mohli lépe pochopit chování a jednání romské populace.

V kapitole zaměřené na ekonomické souvislosti, byly popsány problémy, s nimiž se Romové potýkají v naší společnosti. Jednalo se zejména o nezaměstnanost, sociální podporu, bydlení a vzdělání.

Těmito socioekonomickými problémy Romů se nezabývá jen stát a státní instituce. V současné době existuje v naší společnosti mnoho organizací, které se snaží poskytování pomoci této menšině. Jedná se zejména o pomoc v oblasti vzdělávání, nezaměstnanosti, bytové problematiky a sociálněkulturního handicapu. Svojí činností pomáhají v rozvoji romského etnika a snaží se o zlepšení podmínek pro jeho začlenění do naší společnosti. Jejich rozdělení, cíle a poslání jsou popsány v poslední teoretické kapitole a je zde uveden seznam organizací působících na území města Plzně.

Výzkumná část diplomové práce měla ukázat, jak vybraná organizace hospodaří s dotacemi a dary, jak z veřejných financí, tak s financemi od soukromých subjektů. Měla přinést odpověď na otázku, zda jsou svěřené peněžní prostředky využívány organizací účelně a pro rozvoj romské menšiny, v tomto případě pro potřeby romských dětí.

Vybraná organizace působí v oblasti vzdělávání a volnočasových aktivit romských dětí od roku 2010, tedy již pátým rokem. Po prostudování účetních materiálů a po konzultacích předsedkyně organizace, byl zpracován přehled hospodaření.

Za období 2010 až 2013, byly vytvořeny grafy obdržných dotací a darů od jednotlivých subjektů. Za rok 2014 byl proveden podrobný přehled hospodaření organizace, vytvořeny grafy získaných a vydaných finančních prostředků s příslušnými komentáři. Na závěr byl vyhodnocen výsledek, ke kterému jsem dospěla a navrženo vlastní řešení.

Zjištěné výsledky ve výzkumné části práce ukázaly, že vybraná organizace hospodaří s přidělenými finančními prostředky ve prospěch romské menšiny, v našem případě romských dětí.

Je tedy potvrzena hypotéza, že organizace plní svůj cíl, své poslání a finanční prostředky využívá k rozvoji romské populace – romských dětí. A to i přesto, že určitá část financí musí být nezbytně použita pro provoz organizace.

Z tohoto důvodu je mnou navrhované řešení z oblasti možností, jak a kde získat více finančních prostředků pro budoucí činnost organizace.

Myslím, že je třeba zaměřit se více na soukromý sektor sponzorů. Nebát se je oslovit a představit jim organizaci a její činnost. Ukázat výsledky činnosti. Představit jim konkrétní případy romských dětí, které potřebují pomoci a jaké dělají pokroky, pokud je jim věnována pozornost, čas a dána šance prožívat věci, které děti většinové populace považují za samozřejmé. Jednou z možností by bylo zapojení romských dětí do některých soutěží, aby se zviditelnily a byly na očích společnosti, aby o nich společnost věděla. Tím by se do podvědomí společnosti dostala i samotná organizace.

Získáním sponzorů ze soukromého sektoru by se otevřely nové finanční možnosti sponzorování rozvoje romských dětí, které by se tak mohly lépe začlenit do společnosti.

Vybrané zdroje

BAKALÁŘ, Petr. *Psychologie Romů*. Praha: Votobia, 2004, 179 s. Kontroverzně. ISBN 80-722-0180-8.

DAVIDOVÁ, Eva. *Kvalita života a sociální determinanty zdraví u Romů v České a Slovenské republice*. Praha: Triton, 2010, 251 s. ISBN 978-807-3874-285.

HORVÁTHOVÁ, Jana. *Kapitoly z dějin Romů*. Praha: Společenství Romů na Moravě a Muzeum romské kultury v nakladatelství Lidové noviny, c2002, 84 s. ISBN 80-710-6615-X.

JAKOUBEK, Marek. *Romové: kulturologické etudy : (etnopolitika, příbuzenství a sociální organizace)*. Editor Tomáš Hirt. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2004, 383 s. ISBN 80-864-7383-X.

KAŠPAROVÁ, Irena. *Politika romství - romská politika*. Vyd. 1. Brno: Masarykova univerzita, 2014, 274 s. Knižnice sociologické aktuality, sv. 33. ISBN 978-802-1068-742.

LISÁ, Helena. *Romové: bydlení, soužití*. Vyd. 1. Praha: Socioklub, 2000, 126 p. ISBN 80-902-2608-6.

MANN, Arne B. *Romský dějepis*. Vyd. 1. Praha: Fortuna, 2001, 48 s. ISBN 80-716-8762-6.

NAVRÁTIL, Pavel. *Romové v české společnosti*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2003, 223 p. ISBN 80-717-8741-8.

SAMKOVÁ-VESELÁ, Klára. *Romská otázka: psychologické důvody sociálního vyloučení Romů*. Vyd. 1. Praha: Blinkr, 2011, 95 s. ISBN 978-808-7579-039.

STEWART, Michael. *Čas Cikánů*. Vyd. 1. Překlad Silvie Prudká. V Olomouci: Barrister, 2005, 275 s. ISBN 80-736-4017-1.

ŠOTOLOVÁ, Eva. *Vzdělávání Romů*. 1. vyd. Praha: Grada Pub., 2000, 95 p. ISBN 80-716-9528-9.

VÁGNEROVÁ, Marie. *Psychopatologie pro pomáhající profese*. Vyd. 3., rozš. a přeprac. Praha: Portál, 2004, 870 s. ISBN 80-717-8802-3.